"Za resnico in pravico"

EDINOST

"Edinost" "Unity"

LIST ZA SLOVENSKI NAROD.

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER OCTOBER 11. 1919., AT POST OFFICE AT CHICAGO, ILLINOIS, UNDER THE ACT, OF MARCH 3rd 1879.

NO. (ŠTEV.) 48. CHICAGO, ILL., ČETRTEK 6. NOVEMBRA, 1919. VOLUME V. LETO.

Published and distributed under permit (No. 320) authorized by the Act of October 6, 1917, on the file at the Post Office of Cleveland, O. — By the Order of the President, A. S. Burleson, Postmaster Gen.

Najnovejši telegrami iz Jugoslavije

(Poročilo Informacijskega urada kraljevine SHS. iz Washingtona, D. C.)

Washington, D. C. — Na mednarodni delavski konferenci v Washingtonu, ki je začela svoje zborovanje 29. oktobra bodo zastopani tudi štirje Jugoslovanski delegatje: Vlado bode zastopal poslanik Dr. Slavko Gruič in Dr. A. Prepeluh iz Ljubljane, poverjenik za socijalno vprašanje.

Industrijalci so izbrali Marka Bauera za svojega zastopnika, sekretara Saveza Industrialca u Zagrebu, med tem ko bode g. Svetoslav Franc zastopal delavstvo. Svet. Franc je tajnik Delavske zveze v Ljubljani.

Poleg teh 4. delegatov bosta prišla tudi dva svetovalca ga Mabel S. Gruič, za varstvo žena in otrok, in g. Dr. V. Stajkovića. Dr. Gunić in dr. Stojković so se že udeležili posvetovanj konference. Gg. Prepeluh, Mauer in Franc so se pa ukrcali iz Liverpula 25. oktobra na parnik "Karmanija."

Beograd, Srbija. — G. Ljubomir Davidović, predsednik ministerskega sveta je sprejel včeraj poslanika kraljevine Rumunije, g. Basakana. Pogovarjala sta se največ o raznih nerešenih vprašanjih med Jugoslavijo in Rumunijo. Poroča se, da se je doseglo, da se bodo vsa ta vprašanja rešila na prijateljski način.

Beograd, 24. oktobra. — Iz Zadra sporočajo: Ker je Pepino Garibaldi odbil, da ni hotel za Dalmacijo igrati enakega "dumme Augusta," kakor D'Annunzio za Reko, odločil se je D'Annunzio, da bode šel igrat svoj cirkus dalje proti Jugu v Dalmacijo s pomočjo 20 tisoč vojakov bode udrl v Dalmacijo in jo zasedel.

Italijanski listi v Zadru se jeze, da Italijanski politiki bolje ne podpirajo "italijansko narodno stvar" v Dalmaciji. Zaradi tega groze Zadrski Italijani, da bodo s pomočjo D'Annunzio naredili v Dalmaciji isto, kar se je zgodilo z Reko.

Kakor se poroča je italijanski Vice-admiral Milo obhodil demarkacijsko črto in pregledal vse strategiške točke, kjer se bodo Italijani utrdili.

Beograd 27. oktobra. — Iz Splita poročajo: Italijanski Vice-admiral Milo je prepovedal rabo hrvaških šolskih knjig. Tako je ves poduk nemogoč po naših šolah. Italijani so razvili veliko propagando, da privabijo hrvaške otroke v njih šole. Toda otroci se odločno branijo iti v italijanske šole.

Zadnje dneve je prišlo nekako 500 jugoslovanskih jetnikov iz Italije v Šibenik in Split. Vsi jetniki pripovedujejo nečuvene stvari, kako so italijani postopali ž njimi. Proti Nemcem in Mažarom so postopali veliko mileje in jim dali veliko boljo hrano in obleko.

Beograd 26. oktobra. — Rimski časniki so objavili izjavo nekake "Albanske vlade," v kateri se trdi, da je sedanja pobuna Arnautov proti italijanskim okupacijskim oblastem delo naroda samega in obdolžujejo se Jugoslovani, da so oni te upore organizirali. Da svet vidi, kako se slepi svet, izjavljamo, da v Albaniji ni nikake vlade, ki bi imela naroden značaj in da ona "vlada," ki je izdala to izjavo ni nič druzega, kot italijanska in od svojega obstanka, febr. 1919. še ni zapustila Italije, da toraj niti ne ve ne, kaj se godi v Albaniji.

Beograd 27. oktobra. — Na včerajšni seji ministerskega sveta so se vršila sledeča vprašanja:

"Sklenilo se je poslati v Ameriko posebno komisijo, ki bode sprejela v svojo oskrbo finance in druga narodna vprašanja.

Dalje je pooblaščen minister za javni promet, da reši vprašanje dragine živil delavcem.

Da se zboljšajo prometne zveze v novi državi naj se brez vseh formalnosti inženirjem dovoli potrebni kredit.

Sprejet je bil predlog ministra za socijalno politiko, da se mu dovoli 30 tisoč dinarjev za pomoč delavcem brez dela.

Sprejet je bil predlog ministra za socijalno politiko, da se mu dovoli 300 tisoč dinarjev za pomoč prostovoljcev iz salunske fronte.

Sprejet je bil predlog za ustanovitev najvišjega skupnega sodišča za celo Jugoslavijo.

Beograd 27. oktobra. — Po časnikih sveta, zlasti po pariških je krožila vest, da je naša mirovna delegacija pooblaščena, da podpiše mirovno pogodbo Saumt Germaisko z Avstrijo, kar pa ne odgovarja resnici. Ministerski svet je pri svoji seji 20. okt. sklenil da naj delegacija počaka nadaljnih navodil. To vprašanje še ni definitivno rešeno.

Beograd 27. oktobra. — Vojnoministerstvo je razglasilo odredbo, po kateri se razpusti vojaštvo iz letnika 1901, 1902 in 1903 in sicer za nedoločen čas. Ta razpust vojaštva se bode izvršil tekom novembra.

Washington, D. C. — D. B. Purić, tajnik našega poslanstva v Washingtonu imenovan je od vlade SHS. za zastopnika pri ruski vladi v Omsku.

Beograd 27. oktobra. — Kakor poročajo iz okupiranih krajev, začeli so Italijani odnašati vse, kar se le-da premakniti. Odpeljali so tisoč konj, ovac, koz, krav i. dr. Narod je globoko ogorčen nad tolikim ropanjem naše zemlje. Vsaki dan gredo celi transporti blaga v Italijo.

Beograd 27. oktobra. — Princ regent Aleksander je prišel iz Niša v Skoplje 24. oktobra in od tod je odpotoval v Tetovo in Gestivar in v Prizren. V vseh teh krajih je ljudstvo princa regenta sprejemalo z velikim navdušenjem. Vsi uradni sprejemi so bili prepovedani.

Črnagora naprosila zaveznike, da izženejo Srbe.

Pariz: — Črnogorske čete so prizadele veliko škodo srbski armadi, ko se je slednja nahajala v Črnogorskih pokrajinah. Tako poroča črnogorski zunanji minister. Iz poročila je podala Črnogorska vlada zaveznikom je razvidno, da je zopet prosila zaveznike, da izženo Srbe.

Boj za Jugoslovansko Primorje

Italija gre v svojem boju za krivico proti Jugoslaviji dosledno dalje. Na vsaki način hoče doseči da bode cel svet privolil, da se položi med evropske narode, da, med narode celega sveta — seme nove svetovne vojske. Krivico hoče!

V tem boju pa zopet vidimo, da imamo Jugoslovani samo enega branitelja in zagovornika — **predsednika Wilsona.**

Kakor poročajo najnovejša poročila se je udala Anglija in celo — čudno! — Francija je pripravljena "popustiti." Edino eden še stoji neomajno na stališču, katerega je zavzel že lani spomladi — predsednik Wilson.

Razvoj celega boja je bil pretečeni teden ta-le:

Pariz: — Zunanji minister Tittoni je tukaj s posebnimi predlogi, po katerih bi se uredilo vprašanje Reke in sicer tako, da bode v korist Italije. Italija zahteva naj se ustanovi posebna država iz Reke in okolice. Vendar, da bode Italija imela to državo v svojih krempljih. Zahteva, da se mora dati vse primorje Istrije do reke, tako da bode "mati" Italija v zvezi s svojo(?) hčerko Reko.

Zagreb. — Tu sem je pribežal odvetnik Vio, oče sedanjega D'Annunzijevega zaupnika, ki toliko dela, da bi se Reka priklopila Italiji. Vio je pokvarjeno ime in pomenja Violić. Oče italijansko komaj razume, sin je pa največji Italijan. Oče je moral bežati pred lastnim sinom. — Tako se maščujejo stari grehi očetov. Reški Hrvatje niso hoteli biti preje Hrvatje temveč samo "Riecanin." Govorili so najraje le laško. Kaj čudo, da je mladina sedaj odpadla.

Reka. — D'Annunzio je izgnal iz Reke dopisnika Chicaške Tribune in The Daily News zato ker nista hotela poročati, kakor jima je narekoval D'Annunzio. Oba so aretirali, preiskali in potem peljali do demarkacijske črte in tam ju zapodili in jima zažugali, da bosta kaznjevana, ako se vrneta. — Boljšega D'Annunzio ni mogel storiti, kakor to. Naj svet spozna italijansko kulturo! Naj svet vidi, s kako podlim sovražnikom se mora boriti uboga mlada Jugoslavija. Naj pa tudi svet vidi zakaj se Italija gnjusi Jugoslovanom.

Pariz. — Jugoslovanska delegacija se je vrnila v Pariz in razvila novo živahno delovanje za pravice nove dežele.

Pred vsem je razvila odločno delovanje za varstvo Jadrana. Na novo so nastopili pota diplomacije, da dokažejo Franciji in Angliji velikansko krivico, k ibi se Jugoslaviji zgodila, ako bi se ji Reka ukradla.

Rim. — Minister Tittoni je predložil svoje načrte Wilsonu in Ameriški vladi in vsa ameriška italijanska vladna propaganda je nastopila z novo silo, da upogne Wilsona, da pritrdi Italiji. Toda tu se govori, da je Wilson odločno odrekel svoje dovoljenje, da bi se Reka priklopila Italiji.

Rim. — Il popolo poroča, da se je Amerika izrekla proti priklopitvi Reke Italiji, vendar je pa baje pripravljena drugače popustiti. Vrše se baje pogajanja med tajnikom Lansingom in Rimom.

Reka. — Kako se vodijo tukaj volitve je naravnost smešno. Samo ena stranka je smela nastopiti, pa še ta ni smela imenovati kandidate sama. D'Annunzio jih je sam imenoval in sicer vse, ki stoje za aneksijo Reke Italiji. To je lepa ljudska volja. — Volišča so bila zastražena. Voliti so smeli vsi vojaki, če so tudi komaj nekoliko tednov tam. — Upamo, da bodo vsaj te vesti odprle Ameriki oči.

Rim. — Vlada hoče pritisniti na Ameriko s tem, da trdi, da bode Italija pahnjena v strašno revolucijo in državljansko vojsko, ako Amerika vstraja na svojem stališču. — Kar naj! Saj Italije ne reši nihče več.

Rim. — Velika nezadovoljnost vlada med ljudstvom radi velikih davkov. Vlada je naredila novo postavo, pa kateri je konfiscirala vsem, ki so imeli od 5 do 10. tisoč 20%, od 10 do 20-tisoč 30% in kar je pa nad 20 premoženja 40%, to je skoraj polovico. Da bi pa neumno ljudstvo ne čutilo te tatvine slepari vlada zopet z Reko. Kaže jim igračko, da jim iz žepa krade.

Rim. — General Garibaldi je na čelu gibanja, ki se pripravlja da požene D'Annunzio ven iz Reke. — Iz cele komedije se vidi samo eno — da hoče vlada samo zopet svoj narod slepiti. Ona dobro ve, da bode morala pustiti Reko in Dalmacijo. Toda komedije treba za lastni narod.

AMERIKANEC SE JE PRIDRUŽIL D'ANNUNZIO.

Whitney Warren, znan arhitekt, prišel v Reko.

Reka. — Whitney Warren, znan arhitekt je prišel sem iz Pariza, da stopi v službo k D'Annunziju.

Zrakoplov z dvema osebama ki je spadal k D'Annunzijevi armadi, se je vžgal, ko je letel nad mestom in padelra ravno pred vladno hišo. Oba zrakoplovca sta mrtva.

Brat ustrelil sestro.

Chicago, 23. oktobra: 15-letni deček je hotel pokazati z revolverjem, kako delajo v moving showih in pomeril z revolverjem na svojo sestro. Revolver se je sprožil in 10-letna sestrica je padla mrtva na tla.

Meksikanci odpeljali konzula Z. D.

Washington, D. C. — Mekslkanski banditje so odpeljali konzula W. O. Jenkinsa, amer. konzularnega agenta v Pueblo Meks. Za njegovo izpustitev zahtevajo $150.000. Amerikannska vlada je odredila, naj se svota izplača, da se reši konzula.

Generalni štrajk.

Peoria, Ill. — Illinoiski delavci so za generalni štrajk proti jeklenemu trustu.

— Štrajk gledaliških igralcev v New Yorku je stal nad 2 milijona dolarjev.

West Virginijski rudarji se bodo uprli.

Charlestown, W. Va. — Od 3—4 tisoč rudarjev iz spodnjega Cabin Creeka, je imelo sejo, na kateri se je sklenilo, da se bode rudarstvo organiziralo pred 1. novembrom. Govorilo se je tudi o splošnem oroženju rudarjev.

Nova predloga proti štrajkom.

Washington. D. C. — Kakor vse kaže bode zakonska predloga, s katero bode štrajk kaznjivo dejanje, sprejeta kakor v senatu tako v kongresu. Organizirano delavstvo pa pravi, da če se res to zgodi, bode to znamenje za delavstvo, da se bliža odločilna bitka. Splošni štrajk po celi Ameriki bode posledica te nove postave.

Poštni uslužbenci dobe povišanje plač.

Washington, D. C. — Odbor ki je poučaval razmere plač poštnih uradnikov je sprejel predlogo za povišanje plač poštnim uslužbencem. Predloga je sedaj pri Wilsonu. Ako jo podpiše, o čemer ni dvoma, postala bode zakon.'

Boljševiške slavnosti.

Vladni tajni agentje so izvedeli, da se pripravljajo po raznih mestih razne slovesnosti v proslavo začetka boljševizma za 7. 8. in 9. novembra. V Chicagi bode 7 velikih shodov v ta namen.

Prememba ure.

Marsikdo je zamudil sv. mašo ali pa prišel prezgodaj prejšno nedeljo, ako je pozabil, da je zvečer potisnil kazalec na uri za eno celo uro nazaj. — Hvala Bogu, da je bilo to zadnjič, kajti postava, ki je odpravila to neumno naredbo je postala zakon, proti Wilsonovemu "veto."

Prohibicija v Jugoslaviji.

Kakor poročajo starokrajski listi, je po državnih postavah prepovedano prodajati žganje. Rum se sme dati le v čaju.

Prohibicija v Čeho-Slovakiji.

Praga. — Vlada misli uvesti prohibicijske postave,, kakoršne imamo tu v Ameriki.

Papež proti moderni modi.

Rim 23. oktobra: Papež je sprejel v posebni avdijenci zastopnice ženske lige. Med drugim je pozval sv. oče vse ženstvo svta, naj se organizira za boj proti nemoralni modi sedadanjih dni. Rekel je: "Vse katoliško ženstvo sveta mora se vedno zavedati, da je njegova prva dolžnost krepost in poštenje in zavedati se mora dalje svoje dolžnosti, da kot tako nastopa tudi v svoji nošnji. Upreti se mora odločno pretiravanim modam, ki kažejo veliko moralno pokvarjenost onih, ki jih izdajajo in vodijo. Take moderne nemoralne mode pospešujejo korupcijo javnega življenja, mesto da bi bile najle pišokrasek krščanskega ženstva."

V Reko došel vlak, z ameriškimi živili.

Pariz. — Journal des Debats poroča, da je došel v Reko vlak naložen z živili iz Amerike, katera so namenjena Avstriji. To bode zlomilo blokado od strani Italije.

Col. House bolan.

New York: — Colonel House, zastopnik predsednika Wilsona je prišel nazaj iz Evrope hudo bolan.

Dva brutalna umora.

Chicago: Dva človeka sta bila umorjena v središču mesta Chicago na jako brutalen način: Oba umora sta se izvršila komaj nekoliko minut drug za drugim in le malo oddaljena drug o ddrugega. Izvršil ju je isti človek. Eden je bil Antonio Brizzolara, trgovec z sadjem blizu La Salle postaje in drugi Izidor Gansky, krojač. Oba so našli s popolnoma razbitima glavama. Neki človek, katerega so videli malo preje z veliko cevjo hoditi okrog postaje in ki je kupil listek za Bureau Junction, Ill. je storil najbrže to grozodejstvo. Oba trgovca je oropal in se najbrže hitro odpeljal z vlakom.

Francija v miru.

Pariz: Francija je uradno razglasila, da je prenehalo vojno stanje v Franciji in Algiru.

Johnstown, Pa. — W. Foster, tajnik odbora jeklarskih delavcev, je imel govor v katerem je izražal gotovo upanje v zmago. Ako bi pa sedaj A. F. of Labor ne dosegla svojega cilja, v nekoliko letih bode zrastla druga organizacija med delavstvom — I. W. W.

Delavska konferenca preložena?

Washington. — Svetovna delavska konferenca naj bi se preložila na poznejši čas, misli tajnik Wilson, da bode mogozbrati več delegatov, kajti pri sedanji ureditvi ne bode dovolj udeležbe. Veliko naroda ne bozastopanega: Do sedaj je prišlo v Ameriko že 36 delegatov.

Franciji za svoje pravice.

Washington. — Franciji bodo tudi predložili svoje zahteve delavski konferenci v Washingtonu. Zahtevali bodo, da se njih delo enako računa na ure, kakor delo vseh drugih delavcev.

Tudi ženske zahtevajo pravice.

Washington: — Tudi ženske vprašanje se mora rešiti na tej delavski konferenci. Miss Wala pravi, da so koristi možkih delavcev iste kakor ženskih.

Prijet zavoljo podpihovanja.

Peoria, Ill. — Tukajšnja policija je prijela John McCanley-a iz Jolieta, ker je ščuval na vpor. Oblasti so ga že izkale že iz drugih vzrokov.

ZADNJI ČAS.

Ako želite poslati zaboj v staro domovino, a tega še niste storili, imate sedaj zadno priliko. Pošljite money order za 100. dolarjev, jaz pošljem zaboj v Vašem imenu, kakor razvidite iz mojega oglasa v štev. 43. Glasila K. S. K. J.

IVAN GOTTLIEB
1821 W. 22nd St. Chicago, Ill.

BOMBA DELOMA VNIČILA DEL TOVARNE.

Vržena je bila na streho oddelka za odpošiljatev.

Pittsburgh, Pa., Poskusili so vničiti tovarno za jeklo in kositer v McKeesport, vrkli so bombo na streho, kjer je naredila veliko luknjo, vendar ni bil nihče poškodovan.

Ponočni delavci, ki so delali ravno pod ono streho, kamor je bomba padla, so prestašeni zbežali. Deli lesa in stekla so frčali na vse strani. Eksplozijo so slišali daleč na okrog in veliko ljudi je pohitelo na lice mesta.

Če tudi je prihitelo par sto tovarniških čuvajev in policajev takoj po eksploziji, vendar niso mogli nikogar najti,, ki bi bil kriv eksplozije.

Kositrna tovarna v McKeesport je ena največjih v Združenih Državah, katera je pa tudi prizadeta vsled štrajka. Zadnji teden pa se je več oseb priglasilo za delo. Policija pravi, da se je tem osebam grozilo s smrtjo, če ostanejo pri delu. Pravijo, da je bila bomba namenjena prestrašiti delavce.

Unija zahteva v tem okraju prostost govora in zborovanja, kar je seveda dovoljeno po ustavi Združenih Držav.

Ko so imeli delavci svojo sejo včeraj zvečer, je bilo sklenjeno, da bodo imeli protestno sejo v petek večer, da se pogovore o protipostavni opoziciji, stiskanju in sili od strani gotovih oblasti na delavce.

Delavci in delodajalci pravijo, da je zmaga njihova.

Konec štrajka v eni tovarni.

Youngstown, O. — Pogajanja so se pričela med unijskimi voditelji in Trumbull jeklarno v Warren, kar znači, da se bo tovarna kmalu odprla. Pogajanja so se pričela na prošnjo zvenih delavcev jeklarjev, železolivarjev in delavcev za Kositer, kateri imajo pogodbo z družbo in bi radi, da bi tudi drugi delavci lahko šli na delo.

Če patrulirajo Lackawanno.

Buffalo, N. Y. — Državne čete s puškami hodijo po ulicah. To je prvič, odkar se je štrajk pričel, da se ne vidi kaj drugega v rokah stražnikov, kakor krepelec in samokres.

Vlaki in ulične železnice, ki so vozile delavce iz Buffalo, so imele oborožene stražnike pri sebi.

Danes ni nikdo skušal napasti uličnih železnic, kakor včeraj, ko ste bili dve osebi ranjeni.

Dve sestri sta poročile ena vojaka, druga mornarja. Te dni jima je sodišče dovolilo razporoko, ker sta se izjavili, da sta se poročili z uniformo in ne z fantoma.

"EDINOST"

Neodvisen tednik jugoslovanskih delavcev v Ameriki.

Naročnina za celo leto $2.00
Naročnina za pol leta $1.00

Cene oglasov na zahtevo.

NASLOV:
EDINOST PUBLISHING CO.
1847 W. 22nd. St. Chicago, Ill.

Telephone Canal 98.

Subscription price per year $2.00
Subscription price per half year $1.00

ADVERTISING RATES ON APPLICATION.

November 6. 1919. — Number (Štev 48. Velume V. Leto.

Issued every Thursday by Edinost Publishing Co., 1847 W. 22nd Street, Chicago, Illinois.

Entry as second-class matter applied for at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Delavski nemiri.

Vsi premogarji premogovnikov mehkega premoga so zastavkali pretečeni teden s 1. novembrom. Toda to je najnevarnejša stavka, kar smo jih kdaj imeli. Ako se stavkarjem posreči ustaviti produkcijo mehkega premoga je s tem ustavljena cela industrija Združenih držav. Zato se je tudi vlada ustrašila ter sklenila drastične naredbe zoper štrajk. Ker še ni vojska proglašena za končano zato veljajo glede premoga postave in naredbe, katere so bile v veljavi za časa vojske. Vlada je zato prepovedala voditeljem premogarskih unij razglasiti stavko in pozivati delavstvo k stavki. Ako bi kak voditelj to vendar storil je to kaznjivo dejanje. Zato voditelji res niso izdali običajnih pozivov, vendar je precejšen odstotek rudarjev ostal v soboto doma.

Ameriška javnost splošno ne odobrava stavko premogarjev in ji ni simpatična. To pa iz naravnega razloga, ker vidi v teh delavskih nemirih tujezemske tajne sile, ki so pri delu, največ ruski boljševizem, ki se pred vsem trudi, da bi povzročil v Ameriki splošno revolucijo in boljševiško vlado. V veliki večini ameriški listi ne pozdravljajo toraj te stavke, kakor so pozdravljali navadno druge stavke.

Mladeniški klubi.

Pretečeno nedeljo je priredil fantovski Klub Sv. Štefana v Chicagi, Ill. svojo prvo ustanovno zabavo. Cela prireditev, kakor se nam sporoča, je dobro vspela. Vendar nam se ne gre za to, ali je dobro vspela ali slabo, nam se gre za velik moralni vspeh, katerega je dosegel Klub že s tem, da se je vstanovil in da obstoji.

Da, mladeniški in dekliški klubi so dandanes najpoglavitnejše organizacije. Rešitev mladine je najvažnejša in najsvetejša naloga vsakega gorečega in delvnega duhovnika. Fant, dekle od danes je žena, mati za jutri. Kakoršen je pa Janezek, tak bode Janez. Kako zaboli srce vsakega rodoljuba, ko srečuje po mestnih vogalih ulic cele gruče fantov v najlepših letih, od 16 do 28 leta po cele dneve brez dela pohajkovati. Temno rdeči obrazi in skremžene poteze kažejo o strasti pijančevanja. Motni in otožni pogledi o strasti grdega vživanja. Če pa še razume njih pogovore, ga pa gotovo solze polijejo. Kakšna je naša prihodnost če je naša mladina tako! Kakšni bodo to očetje, gospodarji. Zato je rešitev naše mladine dolžnost vseh voditeljev naroda, zlasti vseh duhovnikov. V to pa so edino sredstvo — Mladeniški in Dekliški Klubi. Mladini treba zabave, treba plesa, treba iger, treba telovadbe. Objednem pa tudi svarila, naukov. Mladini se mora neprestano kazati posledice slabega življenja. Opozarjati je treba na nevarnosti norih dni.

Zato, o da bi ne bilo slovenske župnije v Ameriki, kjer bi ne imeli fantovskega Kluba.

Klub sv. Štefana pa pozdravljamo in mu častitamo na velikanskem moralnem in gmotnem vspehu prve ustanovne prireditve.

o—o—o—

Mladeniški Klub Sv. Štefana je priredil pretečeno nedeljo svojo prvo, ustanovno zabavo. Cela prireditev je bila velikanski vspeh in priobčili bomo daljše poročilo v prihodnji številki.

o—o—o—

Zastopnik Jugoslavije za Ameriko za svetovno delavsko konferenco, socijalist Prepeluh je "zbolel" in moral ostati v Evropi.

DOPISI.

CHICAŠKE NOVICE.

Lepo in primerno smo praznovali spomin naših ranjcih v naši cerkvi. V soboto večer smo zmolil ivse tri rožne vence in nato so bile molitve "Libera" in kratka pridiga je bila o naši dolžnosti spominjati se svojih ranjkih zlasti pri tej priliki. V nedeljo smo imeli pri veliki sv. maši črno sv. mašo in molitve in pridigo.

Chicaški Slovenci so verni in to vero so pokazali zlasti pri tej priliki. Kjer je vera, tam je tudi stanovitna ljubezen do ranjcih. Tim, ki veruje vvečnost, se bode pogosto spominjal svojih ranjkih in molil zanje.

Nekaj posebnega je bila okrasitev cerkve za to priliko. Brezštevila luček je gorelo na oltarju in pri mrtvaškem odru sredi cerkve.

Naša dekleta so se marljivo lotila svoje igre, katero bodo priredile na večer pred zahvalnim dnevom, in na Zahvalni dan popoldne.

Te dni nas je obiskal naš prijatelj Mr. Jerič iz Belvedere Ill., kjer je zaposlen. Mr. Jerič se je pred nedavno časom vrnil iz Francije in to je bilo naše prvo srečanje ž njim. Zveselili smo se ga.

Naši šolski otroci so prinesli te dni svoja prva spričevala za letošnje šolsko leto. Nekateri so prišli domov z velikim veseljem, drugi pa bolj s kislim.

Naš rojak Frank Banič in predsednik mladeniškega kluba sestavljata "Bowlign team-e," ki bodo igrali letošnjo zimo za nagrade. Kakor čujemo se je že več društev priglasilo, ki bodo stopila s svojim "teamom" v tekmo: tako mladeniški klub Sv. Štefana, društvo Sv. Štefana K. S. K. J., društvo Brostnarjev, slovenski člani K. of C. in še več. — Več o tem sporočamo prihodnjič. Mi to idejo zelo odobravamo in pozivljamo začetnike te misli naj premagajo vse težave in vstrajajo, da to dosežejo. Naš list jim bode na razpolago za tedenska poročila o tekmi.

Glasu Naroda in njegovim pomagačem: Pustite osle rigati! Saj druzega ne znajo. kako morete pričakovati od njega slavčkovega petja. Osli rigajo, psi pa lajajo, Glas Naroda pa zmerja. Vsak po svoje.

Darovi za prostovoljca Ivana Kopitarja

Slovenskega prostovoljca Ivana Kopitarja, ki je pred dvema letoma odpotoval iz Clevelanda na solunsko bojno polje, je zadela sredi avgusta letošnjega leta strašna nesreča: padel je s kamniškega vlaka tako nesrečno, da mu je kolo odrezalo v rami desno roko. Dasi je sedaj že okreval, vendar pa bo nesposoben za delo, s katerim bi se mogel preživljati. Zaradi tega so njegovi prijatelji in znanci zbrali nekaj dolarjev, da mu vsaj za prvi čas odvzamejo skrb za vsakdanje življenje. Denar mu bo poslan v ameriških dolarjih, tako da bo dobil za nje popolno vrednost v kronah. Prostovoljno so prispevali za to sledeči:

Po $5.00: Anton Osovnik, Frank Drašler ml., Ivan Možina, Anton Kavšek, Anton Grdina; Anton Junec $2.50; po $2.00: Frank Zakrajšek, Anton Anžlovar, John Centa, dr. F. J. Kern, John Gornik, Jožef Štamfel, Louis Skok, Nick Vidmar; po $1.00: Math Povše, Rudolf Cerkvenik, Josip Jenič, Frank Oblak, John Pikš, Anton Razinger, Louise Čebular, Dr. James Selškar, Beno Leustig, Dr. Josip Neuberger, Jos. Zalokar, Frank Butala, John Robas, Pavel Schneller, Louis Žužek, Valentin Mavko, James Debevc, John Tomšič; po 50c.: Frank Perme, Anton Stražišar, F. J. Faletič, Josip Pikš, Tony Centa, John Zabukovec, Frank Koenig, Josipine Sintič, T. Suhadolnik, Josip Maverol, Frank Hudovernik, Frances Hudovernik, Jakob Jančar, John Mesec, Viktor Drobnič; skupaj $70.00.

Ker je ponesrečeni v resnici potreben podpore in jo tudi zasluži, prosim zavedne in rodoljubne rojake, da se ga spomnijo s kakim darom, vsem plemenitim darovalcem pa se najprisrčnejše zahvaljujem.

Tony Osovnik, nabiralec.
1132 E. 60th Str., Cleveland. O.

Novice iz Jugoslavije.

Slovensko vseučilišče v Ljubljani. — Beograd, 31. avgusta. Regent Aleksander je danes opoldne podpisal ukaz, s katerim stopi v veljavo zakon o ustanovitvi vseučilišča v Ljubljani in s katerim se imenujejo prvi profesorji na vseučilišču, ki imajo obenem tudi nalogo, da stavijo predloge glede nadaljnih imenovanj. — Imenovani so za redne profesorje: Na pravni fakulteti: dr. Ivan Žolger, bivši minister in redni profesor na vseučilišču na Dunaju; dr. L. Pitamic, izredni profesor na vseučilišču v Črnovicah; dr. Bogumil Vošnjak, docent na vseučilišču v Zagrebu in dr. Ivan Žmavc, bibliotekar I. razreda na vseučilišču v Pragi; na modroslovni fakulteti: dr. Josip Plemelj, redni profesor na vseučilišču v Črnovicah; dr. Rajko Nachtigall, redni profesor na vseučilišču v Gradcu; dr. Fr. Ramovš, docent na vseučilišču v Gradcu in dr. Prijatelj, kustos na dvorni biblioteki na Dunaju; na tehnični fakulteti: prof. dr. Rih. Zupanič, docent na tehnični visoki šoli na Dunaju: dr. Karel Hinterlechner, šef geolog. državnega zavoda na Dunaju; prof. dr. Maks Samec na Dunaju ter ing. dr. Milan Vidmar; na bogoslovni fakulteti: dr. Ivan E. Zore, dr. Aleš Ušeničnik in dr. Fran Ušeničnik, vsi trije doslej profesorji na bogoslovnem učilišču v Ljubljani. Na medicinski fakulteti so imenovani za profesorje: primarij dr. Botteri, dr, Šerko in dr. Plečnik.

Straža piše:

"Lastne republike torej nismo mogli proglasiti. Morali smo se ali nasloniti na Srbijo, ki je član entente in ima pri njej precejšen ugled, ali pa trpeti, da dela ententa z nami kot s svojimi sovražniki, kakor hoče. V tem slučaju bi morali celo povrniti Srbiji vso škodo, katero so ji naredili naši vojaki bodisi z denarjem in blagom, ali pa z delom. V tem slučaju bi na primer Srbi lahko zahtevali, da da Štajerska Srbiji toliko in toliko obleke, pohištva, živine itd. Mariborsko okrajno glavarstvo bi moralo poslati toliko in toliko tisoč ljudi v Srbijo, da tam brezplačno popravljajo škodo, katero je naredila Avstrija. V trde buče naših nemškutarjev, ki so poleg tega še vse prekajene od vina in šnopsa, še zdaj ne gre v glavo, da smo mi premaganci in popolnoma odvisni od entente.

Ob razsulu Avstrije ni bilo več vprašanja, če je komu Srbija všeč ali ne, morali smo k njej, da rešimo, kar je mogoče rešiti, mi nismo mogli staviti nobenih pogojev, bili so Srbi, ki so imeli besedo in reči moramo, da so nas sprejeli kot nesrečne brate, dasiravno bi nas bili lahko sprejeli kot izdajice jugoslovanskega naroda, ker smo se borili z Avstrijo zoper Srbijo.

Mi smo potrebovali Srbe, ne oni nas, Srbi bi se lahko postavili na izključno srbsko stališče in rekli: vzamemo samo dežele, kjer prebiva srbsko prebivalstvo: Bosno in Hercegovino, južno Dalmacijo, Banat in Bačko, del Slavonije in od Hrvaške: Liko, ostali Hrvatje in Slovenci naj počno kar hočejo. V tem slučaju bi Srbi lahko živeli v prijateljstvu z Lahi in Nemci in dobili lepo vojno odškodnino. Tako pa dobe sicer nekaj sveta in kakšne tri milijone prebivalcev več, zato pa tudi najmanj 25 milijard avstrijskega dolga, nobene vojne odškodnine in sovraštvo Lahov in Nemcev. Poznejši zgodovinarji bodo pisali, da so na tem zjedinjenju veliko več pridobili Slovenci, kakor Srbi."

Učitelj: "Kdo mi ve povedati, kdo je hinavec?"

Učenec: "Učenec, ki pride v šolo s smehom na obrazu."

STARE OBLEKE IN ČEVLJI ZA JUGOSLAVIJO.

Ameriški Rudeči Križ že dosedaj poslal v sedmero dežel, ki so najbolj trpele radi vojne, 56,472 omotov in zabojev starih oblek in sukna in 22,528 žakljev čevljev. Vsa ta roba je bila nabrana v mesecu aprilu, ko so podružnice Ameriškega Rudečega Križa po vseh Združenih Državah pozivale občinstvo, naj podari obnošene obleke in čevlje za potrebne ljudi v prizadetih deželah.

Dežele, ki so deležne tega daru, in njihov delež na nabranih predmetih, so sledeči:

Zemlja	Zabojev oblačil	Žakljev čevljev
Jugoslavija	7,254	3,725
Armenija	7,275	1,635
Polsko	30,598	15,432
Finsko	2,844	1,575
Rumunsko	6,309	83
Čehoslovakija	2,192	78

Razdeljeno blago predstavlja skupno svoto 11,078, 958 funtov.

Pripravljeni za napad.

Jugoslovanska fronta je sestavljena iz 8 prostovoljskih bataljonov s polno opremo topništva. Jugoslovani rabijo reflektorje vsako noč, da bi bili pripravljeni v slučaju napada.

Pričakuje se, da bode aneksija Reke kmalu razglašena in priklopljena Italiji, kajti za ta korak posebno delujejo militaristi v Rimu. Ministrski predsednik Nitti, je dal razumeti, da bode pretrgal vse vezi z zavezniki, ta govorica je prišla iz političnih krogov, kateri ta korak tudi podpirajo.

Ta novica je pa skorogotovo izmišljena, ker se pričakuje, da bosta Tittoni in Nitti raje resignirala, kot da bi pospešila konflikt med Italijo in zavezniki. V tem slučaju bode sledil Nittiju tudi Signor Giolitti. V vseh slučajih pa bi bilo najboljše, da zavezniki prepuste to vprašanje Italiji, da naj ona odloči glede Reke, kakor hoče. — Tako se glasi poročilo. (Ako se to zgodi, je pa sveta resnica, da jih bodo dobili degoti po plečih. Op. ured.)

Pozor Chicaška društva! —

V mladeniškem klubu 1823 W. 22 Street se je ustanovila pretekli pondeljek **"Keglarska Liga Slovenskih društev v Chicago, Ill.** ki bode začela prihodnji teden veliko tekmo za visoke "prize" za to zimsko sezono na kegljišču mladeniškega društva. Vsako društvo bode igralo enkrat na teden. Do sedaj je priglašenih pet Chicaških društev. — To bode nekaj novega za Chicago in nekaj zanimivega, česar v Chicagi še nismo imeli. V soboto večer 8. novembra ob 8 uri bode zopet seja Lige, kjer se bodo naredila pravila. Vstopnina društva v ligo je $5.00, kar se bode porabilo za "prize." Društva, katera bi še rada stopila v tekmo naj se priglasijo v soboto večer, ali pa v nedeljo ali pondeljek v Klubu. Dosedaj računamo na društva: Sv. Štefana, Sv. Alojzija, Sv. Jurija, Mladeniški Klub in Danica. Ostala društva so uljudno vabljena, naj se pridružijo.

On: "Ranjka prva žena je imela samo eno napako, da ni znala dobro kuhati.

Ona:" Hvala Bogu, vsaj v eni reči mi je bila podobna."

New York

Je središče svetovnega prometav sakem pogledu.

Denarne pošiljatve. — Potovanje v staro domovino. — Dobiti svojce iz stare domovine, — vse to se da napraviti najlažje preko New Yorka, ako v teh slučajih se podaš v vsestransko poznano, nad 20 let staro ter pod državnim nadzorstvom poslujoče:

Potniško in bančko podjetje: "EMIL KISS"

Ta tvrdka pošiljanajceneje, najhitreje intudi varno denar v staro domovino, zastopa vse parobrodne družbe, izdaja bančne nakaznice (drafts) na vse varne svetovne banke, prejema napovedanja.

Ta tvrdka vam garantira za vsaki posel

Ako kaj potrebujete obrnite se naprvo na to tvrdko, pred kje druge poisvedujete, ker v tejtvrdki dobiti pojasnila, svete in pouk bresplačno. Pridite osebno ali pišite na:

EMIL KISS!
133 Second Avenue, cor 8th. St. New York, N. Y. Ustanovljeno 1898.
Telefon: Orchard 4239.

Pošiljanje denarja v staro domovino.

Hitro, zanesljivo in poceni morem poslati denar v stari kraj, vsaka pošiljatev je zavarovana proti izgubi.

Cene Denarja:

100 kron	za $. 2.45
200 kron	za $ 4.90
500 kron	za $ 11.00
1.000 kron	za $ 22.00
5.000 kron	za $110.00
10.000 kron	za $220.00
50 lir	za $ 5.65
100 lir	za $ 10.75
500 lir	za $ 53.00
1.000 lir	za $106.00

Denar pošljite po Money order, po American Express Co. ali po bank draftu.

Potni listi.

Onim, ki sami nočejo imeti kakih sitnosti, preskrbim tudi potni list.

LEO ZAKRAJSEK
70-9th Ave, New York, N. Y.

Bee Wise

A: "Moja žena ima že zopet nov klobuk v mislih."

B: "To še ni tako hudo. Moja ga ima že na glavi. To je veliko hujši."

Mlada žena: "Tu, na te klopici mi je moj možiček prisegel svojo zvestobo."

Stara kuharica: "Da, da. S temi možmi je križ."

HITRA POMOČ

Oslabelost vsled pretežkega dela, izdelanost, okoreli sklepi in mišice, slaboten hrbet, pretegnjenje iz izpahnenje, temu ja lehko hitro odpomoči s takojšnjo uporabo

PAIN-EXPELLERJA

"Prijatelja v potrebi"

Družine, ki so enkrat spoznale njegovo zdravilno moč, ne bodo več brez njega. Samo en Pain-Expeller je, in v vaše varstvo je opremljen z našo tvorniško znamko

SIDROM

Če nima zavojček te tvorniške znamke, ni pristen in ga zavrnite. 35 in 65 centov v vseh lekarnah ali pa pri

F. AD. RICHTER & CO., 326-330 Broadway, New York

CIGAN NED.

R. J. A. P.

Kakih dvesto let tega je šla po potu, ki pelje čez polje, karavana ciganov, vreme je bilo krasno, kajti bilo je poleti. Odkod prihajajo, kam gredo, kdo ve?

Med to družbo je bil tudi mlad telovadec, Ned po imenu. Bil je komaj šestnajst let star, a njegovi udje so bili tako izurjeni, da je lahko predstavljal res občudovanja vredne reči. Kakor bi bil iz kavčuka, tako je odskočil od tal, ko je napravljal kak vratolomni skok. Pri vsaki prędstavi so njemu najbolj ploskali.

Tisto popoldne so se vtaborili v vasi, nad katero je kraljeval lep grad. Dva cigana sta šla po vasi s piščalko in bobnom ter oznanjevala čas večerne predstave. Zato je bila predstava dobro obiskana; seveda so najbolj ploskali Nedu.

Najbolj navdušen opazovalec je bil mal deček, čegar modre oči so kazale občudovanje. ime Pirre. Bil je sin grajskega gospodarja, osem let star; njegovi lasje so pokrivali njegove rame. Prišel je k predstavi z Dominikom, svojim posebnim strežnikom in bil je zelo navdušen za mladega igralca. Ko je Ned skončal in se občinstvu priklonil, je bil Pierre tako navdušen, da je zaklical: "Dobro." Ko Ned to čuje se obrne še posebej do njega in se mu nasmehne . . .

"Ali ni to čudovito," je omenil svojemu spremljevalcu.

"Ko bi znal jaz saj polovico tega."

Ko se je Ned sprehajal po vasi, mu prihiti naproti Pierre, rekoč: "Dobro jutro, gospod igralec. Hočeš z menoj v roke seči?"

"Gotovo,' 'je bil odgovor; pogovor se je pričel.

"Če bi ti vedel, kako te zavidam, odkar sem te videl sinoči, kako rad bi znal, kar ti znaš in šel okrog sveta s karavano!"

"Nikar ne misli, da je vse zabava, o, ne; prav malo veselja je pri tem," je rekel Ned z žalostnim nasmehom.

"Več zabave imaš, kakor pa jaz z nalogami, katere mi daje učitelj," odvrne Pierre in napravi pust obraz, ko se spomni na učenje.

"Nikar ne obžaluj svoje usode. Ti si bogat. imaš očeta in mater, ki te ljubita in lepo hišo; jaz pa sem revež, brez starišev ali sploh koga, komur bi zaupal in obsojen, da potujem po svetu celo življenje. Pomilovanja, ne občudovanja vreden sem in dal bi svojo izurjenost brez ugovora za dom."

Ned je tako prepričevalno govoril, da se je Pierre skoro jokal ter rekel: "Ubogi Ned: ker nimaš nikogar, ki bi te rad imel, pojdi z menoj in ostani pri nas. Bodi moj tovariš in uči me tvoje umetnosti!"

Ned se je moral smejati temu vabilu. Žalostno je zmajal z glavo, rekoč:

"To je nemogoče. Ti si gospodič, jaz pa cigan. Ali ti morem s kom postreči? Tako prijazen si, da bi rad postregel s kako stvarjo."

"O, da;" pravi Pierre in oči se mu zasvetijo. "Veliko veselja mi lahko napraviš. Doli na polju je velik topol in na vrhu ima vrana svoje gnezdo. Drevo pa je tako visoko, da noče nikdo gor splezati, da bi mi prinesel gnezdo, ker si tako izurjen, bi morda to napravil."

"Gotovo, Hajdiva!"

Šla sta po polju, kjer se je pasla lepa živina, Pierre je bil vesel in rekel je svojemu tovarišu:

"Vsa ta živina je mojega očeta. Med njo je tudi nekaj bikov, pa se ne bojim, dokler sem pri tebi."

Ko sta prišla k drevesu, mu je Pierre pokazal črno stvar na vrhu drevesa rekoč:

"Tam gor, je Ned; ali vidiš?"

"Da; takoj je prinesem dol."

Hodil je okrog drevesa, da najde dobro stran za plezanje; kmalu se je dvigal po steblu. Pierre ga je z veseljem gledal in navduševal: "Hajd, le naprej!" in vihtel svojo rudečo kapo.

Cigan je bil že pri sredi drevesa, ko zasliši obupen klic na pomoč. Ko se Ned ozre navzdol vidi Pierra, napol iz uma vsled strahu, ki zija v velikega bika, ki gre naravnost proti njemu. Bik se je mirno pasel, nedaleč stran, kar ga zdraži rudeča kapa, s katero se mu je zdelo, da ga nekdo izziva. Bil je vroče krvi in hitro se je odpravil, da napade sovražnika.

Ko je Ned spoznal nevarnost, se je hitro spustil po drevesu navzdol, neglede, da si je strgal obleko in razpraskal roke. Pierre je skočil k njemu in klical: "Ned, reši me, reši me!"

Med tem je bil bik, peneč se okrog gobca, že prav blizu. Ned je hitro zagrabil Pierra in skakal okrog in se umikal, da bi bik zgrešil svoj cilj. Žival pa je še zmiraj, bolj silno in nevarno; rudeča kapa ga je še bolj jezila.

"Kaj naj vendar storim," je mrmral Ned sam pri sebi.

"Reši me — reši me!" je klical Pierre in se ga še tesneje oklenil.

Zastonj se je Ned oziral naokrog; nikogar ni bilo nikjer in tudi nobene hiše. Kljub svoji mladosti je dečku pohajala moč. Pierre je postajal pretežek; skakanje mu je tudi jemalo sapo, vendar je še skakal in se izogibal, pa večkrat je le malo manjkalo, da ga ni bik zvrnil v prah ali nasadil na rogove.

Naenkrat zapazi vrboz nizki mi vejami blizu sebe. Hitro je bil na prvi veji in potegnil Pierra za seboj. Bik je vdaril z glavo v deblo, da se je celo drevo streslo.

"Rešena sva," pravi Ned, ko se je lepo vsedel na vejevje.

"Ravno o pravem času," dostavi Pierre. "Kaj bova pa tu počela?"

"Počakala, da grè bik stran."

Bik pa ni kazal nikakega razpoloženja, da bi šel stran. Ko je gledal dečka na drevesu, ga je še bolj jezilo in začel se je znova zaletavati v vrbo, kakor, da jo hoče podreti. Drevo se je stresalo pri njegovih napadih in vsak list, kakor ob viharju. Nikake pomoči od nikoder, nikogar v obližju! Polje je bilo zapuščeno, pomoči ni bilo pričakovati.

"O, o, drevo bo padlo!" je zakričal Pierre. "Napol gnilo je. Ali ne slišiš kako poka?"

"Res je," pravi Ned. "Poslušaj! Nekaj sem se zmislil. Drži se dobro debla. Boš nekaj videl."

Dečko se je čudil, ko je Ned slekel suknjo in začel odvijati raz sebe velik, moder povoj, v katerega je bil zavit, stopil je na najnižjo vejo in čakal, kdaj se bik zopet vrne. Ko se divja žival približa s sklonjeno glavo, mu skoči Ned na vrat.

Pierre, četudi ves v strahu, je zaklical: "Dobro!" Razbesnel bik je zastonj skušal otresti se neljubega bremena. Skakal je in otresal na vse načine. Ned pa se ni dal otresti. Bik se je umiril. Ned mu je v trenutku vrgel ovoj okrog glave in zadrgnil okrog vratu. Bik je imel tako zavezane oči.

"Dobro, Ned dobro!" je klical Pierre ko se je njegov strah spremenil v veselje.

"Splezaj dol," pravi Ned. Hiti po pomoč. Naj pride nekaj mož, ki bodo ukrotili bika. Pa hiti, ker moj sedež ni ravno prijeten."

Kakor smo rekli, Ned ni imel doma. Ko je grajščak zvedel o tem junaškem činu, mu je ponudil dom v grajščini. Ned je postal Pierrov tovariš in prijatelj. Živel je dolgo v veselju in postal nazadnje oskrbnik grajščinskih posestev.

Wilsonovo pismo delavski konferenci.

Wilson je pisal posebno pismo delavski konferenci, kjer pravi

Washington, D. C. 22. okt. med drugim: "Drznem se zelo slovesno apelirati na vas kot amerikance. V času, ko skušajo vsi narodi sveta najti način kako bi preprečili mednarodno vojsko, ali naj mi pokažemo, da ni načina, kako bi se nadaljevala industrija kakor edino v duhu in načinu vojske?" Ali naj nas res tudi v civilnem življenju vodijo sumničenje, sovraštvo in surova sila? Ali naj res naši industrijelni voditelji in naši delavci žive skupaj brez zaupanja drug do drugega, v neprestani borbi, kdaj bi drug izkoristil drugega? Prijatelji moji, to bi bilo nevzdržljivo."

Rojakom v Canonsburg in Okolici.

Dne 12. novembra zvečer ob 7 uri se bode začel v cerkvi Sv. Patrika slovenski petdnevni sveti misijon. Vsaki večer in vsako jutro bodo posebne pobožnosti in pridige, kakor se bode oznanilo ob začetku 12. novembra zvečer. Sklep sv. misijona bode v nedeljo popoldne 16. nov. ob uri, kakor se bode oznanilo.

Rojaki, to bode lepa prilika za vse, da opravite zopet en krat svojo pobožnost.

RAZNO.

Na pustno nedeljo priredi Mladeniško društvo svojo drugo zabavo. — Vsa društva naj blagovole to vpoštevati.

— Canada bode v prihodnje plačala vsakemu vojaku $3.00 na dan. Tako bode Canadsko vojaštvo najbolje plačano vojaštvo sveta.

— Neki vojak se je vrnil iz Francije odlikovan z medaljo, ker je pojedel največ "doughnut" — kolikor, kakoršne so pekle članice Salvation Army, pojedel je namreč celih 249 v 24. urah.

Okolo sveta z amer. rdečem križem.

AROUND THE WORLD WITH THE AMERICAN RED CROSS.

In Serbia.

Še za časa prve zime vojske je amer. rdeči križ poslal v Srbijo zdravstveno komisijo, ki je veliko dobrega storila za časa strašnega tifusa v Jugoslaviji. Ko so Zdr. države šle v Evropsko vojsko je poslal posebno misijo na Balkan pod vodstvom Fathra Jagra. Katera je veliko pomagala stradajočemu nrodu. Žalostno stanje, katerega so padle žrtve te vojske, kaže ta slika. Zlasti otroci so silno veliko prestali.

Društva.

Društvo Martin Slomšek št. 16 S.D.Z sprejema člane v društvo od 16. do 30. leta. Bolniška podpora je $5.00 $7.00, $14.00. Posmrtnina $150, $300, $500, $1000, $2000, za kolikor kdo želi. Dolžnost vsakega poštenega moža je, da postane član S. D. Z. Pristopite k našemu društvu, dokler ste še zdrav in mlad. Za nadaljna pojasnila se obrnite na sledeče uradnike: Damijan Tomažin, 1095 E. 64. St. predsednik Frank Novak, 6816 Edna ave, tajnik Leopold Kušlan, 1091 Addison Rd blagajnik. Društvo zboruje vsako drugo nedeljo v mesecu ob pol dveh v novi šoli sv. Vida.

Društveni zdravnik: dr. Seliškar.

Družvo Sv. Frančiška Seraf. K. S. K. Jednote ima svoje seje vsako drugo soboto v mesecu na 62 St. Mark's Place, New York, N. Y. Sprejema člane od 16—50 leta za zavarovalnino $250.00, $500.00 in $1000.00 in bolniško podporo. Zavedni rojaki, pristopite k temu prekoristnemu društvu, ki je eno izmed najagilnejših v New Yorku.

Društvo Sv. Cirila in Metoda, št. 18 SDZ.

V društvo se sprejemajo člani od 16. do 50. leta.—Posmrtnine se plača $150.00, $300.00, $500.00 in $1000.00, za kolikor se hoče zavarovati.—Rojaki! Ne odlašajte in takoj pristopite k našemu društvu. — Za pojasnila vprašajte naše uradnike.—Predsednik: Jos. Zakrajšek, 6215 St. Clair Ave.; podpredsednik: Josip Salamon; tajnik: John Vidervol, 1153 E. 61. St.; blagajnik: Anton Bašca, 1016 E. 61st St. Vprašajte lahko tudi nadzornike: Alojz Tomše, Mike Mulec, Viktor Kompare. — Redar: John Peterlin, zastavonoša: Alojzij Somrak, društveni zdravnik: Dr. J. M. Seliškar. Društvo zboruje vsako drugo nedeljo v mesecu ob 2. uri v šolski dvorani.

C. O. F.

RED. KAT. BORSTNARJEV.

Slovenski oddelek Dvor Baraga sprejema praktične katoličane od 16. do 50. leta. Kandidatje sa lahko vpišejo pri vsakem članu in pri seji, ki se vrši vsako prvo sredo zvečer in tretjo nedeljo od 1:30 uri v stari šoli Sv. Vida.

Podrobnosti daje drage volje odbor in vsak član društva.

in vsak šlan društva.

Nadborštnar Fr. Perme, 1333 Norwood Rd., pod borštnar Anton Slabše 1082 E. 72nd St., tajnik in zapisnikar Kikelj, 5430 Standard St., Finanšni ajnik Lovrene Zupanšiš, 1372 E. 47th St., blagajnik Jernej Knaus, 6129 St. Clair Ave. — Trustisti: Joe Bugovec, Anton Skulj in John Skulj.

Društvo Sv. Družine št. 11 D. S. D., Pittsburgh, Pa.,

naznanja vsem rojakom in rojakinjam med 16. in 50. leti, da je pristop v društvo za nedoločen čas prost. Bolniške podpore izplačuje društvo po $1 na dan. S. D. izplačuje zraven smrtnine, tudi zapoškodnino in raznovrstne operacije. Za nadaljna popasnila se obrnite na sledeči, 54 Low Road; John Golobič, podpredsednik, 5621 Carnegie Ave.; George Weselich, 1. tajnik, 5222 Keystone Street; Josip L. Bahorich, II. tajnik, 5138 Dresden Way; Anton Skerlong, blaganik, 5124 Butler Street. Mesečne, seje se vrše vsako tretjo nedeljo v mesecu ob 9. uri zjutraj v K. S. Domu. — Rojaki Rojakinja! pristopi se danes kajti jutri bo mogoče prepozno. —

ZA SMEH.

Dva žida sta šla v restavrant obedovat, oče in sin. Naročila sta si vsak po eno jetrno klobasico. Toda restavranter je imel samo dve še, veliko in malo. Ko ji prinese na mizo, se opraviči pred gostoma.

"No, Icik," pravi oče, le zberi si, katero hočeš."

Icik si ne da dvakrat reči. Hitro zabode z vilicami večjo klobaso in jo dene na svoj krožnik.

"No Icik, to pa ni lepo, da si si izbral večjo. Vidiš, kadarkoli ti bodo dali na izbiro, da vzameš večjo ali manjšo, zahteva olika, da si vedno izbereš manjšo."

Icik ni bil v zadregi.

"Pataleben, ali velja to pravilo olike za vsakega človeka?"

"Seveda! Za vse enako!"

"Tudi za te?"

"Kajpada!"

"Ko bi s ina primer sedajle ti zbiral najprej, katero bi si izbral?"

"In to še vprašaš? Manjša seveda!"

"Kaj pa hočeš, tataleben.

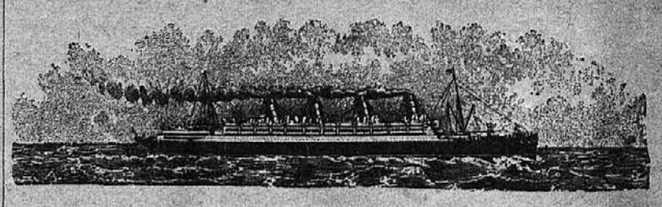

Prodajam šifkarte za vse proge.
Pošiljam zaboje s hrano in obleko v vse jugoslovanske kraje.
Pošiljam denar v vse jugoslovanske kraje.
1000 kron samo $27.50

JOHN ZVETINA
1726 So. Racine Ave.
CHICAGO, ILL.

Kupite ta teden električni šivalni stroj.

Posebna ponudba za dobropoznani električni šivalni stroj je razpisana za teden po veliko Clevelandskih Električnih trgovinah.

The Illuminating Co.
Ill uminating Bldg., Public Square
CLEVELAND O.

Telefon: Canal 2138
Posojilo na zadolžnice
EMIL A. BASENER
JAVNI NOTAR.
Moj posel je: Prodajanje posestev, posojila in zavarovalnina.
2116 W. 22nd St., Chicago, Ill.

POZOR! POZOR!
Obuvalo
Naznanjam Slovencem, da imam **vsakovrstno obuvalo, ma-in veliko; od $3.00 naprej.** Vse blago je garantirano in jamčim, da bode vsak kdor kupi od mene zadovoljen. Posebne pa še kdor hoče isto poslati svojce v stari kraj. **Ladja v stari kraj gre 10. novembra.**
P. A. Bronder
1625 W. 18 St., med Ashland A.

POSILJAMO DENAR
v staro domovino zajamčeno.
Naše cene so najnižje
ker imamo zveze z največjimi bankami celega sveta.
Vlagamo denar na bančne knjižice v katerokoli banko v Jugoslaviji.
Pišite po podrobnosti.
Ako greste v staro domovino in nočete nositi veliko denarja seboj, pošljemo ga na katerokoli banko in ga vložimo na knjižico dokler Vi ne pridete tja.
KASPAR STATE BANK
1900 Blue Island Ave, cor. 19thSt., Chicago, Ill.
Uradne ure: od 9ih zjutraj da 5ih popoldne. V pondeljek in soboto do 8.30 zvečer.
KAPITAL VLOGE IN PREBITEK NAD DEVET MILIJONOV DOLARJEV.
KASPAR STATE BANK — CAPITAL AND SURPLUS $800,000.
URADNIKI:
W. Kašpar, predsednik
Otto Kašpar, podpredsednik
Karol Krupka, podpr.
Eugene W. Kašpar, podpr.
Emil F. Smrž, blagajnik
August Filek, pom. blagajnik.

SLOV. KAT. PEVSKO DRUSTVO "LIRA"
Slov. Kat. pevsko društvo Lira, Cleveland, Ohio. Preds. John Zulich, 1261 Norwood Rd., Podpreds. in pevovodja Math. Holmar, 1109 Norwood Rd.; tajnik, John Strle, 6711 Edna Ave.; Blagajnik, Frank Matjasič, 6515 Edna Ave.; Kolektorja: Anton Hlabše str. in Mary Petrovčič. Pevske vaje so vsaki torek četriek in sobota zvečer ob 7 uri v stari šoli sv. Vida. Seje vsaki prvi četrtek v mesecu.

DRUSTVO SV. VIDA STEV. 25 K. S. K. J.
ma redno mesečno sejo prvo nedeljo v mesecu v KNAUSOVI DVORANI.—Predsednik: A. Grdina, 6127 St. Clair Ave., tajnik, Joseph Russ, 6619 Bonna Ave., zastopnik. Jernej Knaus, 6129 St. Clair Ave., N. E., društveni zdravnik Dr. J. M. Seliškar, 6129 St. Clair Ave., N. E.
Člani se sprejemajo v društvo od 16. do 45. leta.—Postmrtnina je $250.00, $500.00, in $1000.00, bolniška podpora je $6.00 na teden. Vpišite tudi svoje otroke v otroški oddelek.
Novo vpisani član mora prinesti zdravniško spričevalo I. tajniku 14 dni pred sejo, nakar se isto pošlje vrhovnemu zdravniku, in ako ga odobri, glasuje društvo pri prihodnji seji o prejetju.

DR. S. HOLLANDER,
DENTIST
1355 E. 55th St. vogal St. Clair Ave
NAD LEKARNO.
Ure od 9. dopoldne do 8. zvečer. Zaprto ob sredah popoldne in ob nedeljah.

John Gornik
SLOVENSKI TRGOVEC IN KROJAČ
6217 ST. CLAIR AVENUE
se priporoča za nakup MOŠKE IN DEŠKE OPRAVE.
Izdeluje MOŠKE OBLEKE po naročilu točno in ceno.

Vsled odhoda našega organista v stari kraj se razpiše tem potom služba organista in mežnarja v eni osebi, oziroma samo organista. Plača za obojno službo je $80.00 mesečno. Orglje so nove in moderne, ki stanejo $6000.00. Resne ponudbe in spričevala na župni urad.
REV. ANZELM MURN OFM.
408 E. 5th Str., BETHLEHEM, PA.

KRIŽARJI

ZGODOVINSKI ROMAN V ŠTIRIH DELIH

Spisal: H. SIENKIEWICH Poslovenil: PODRAVSKI

In glas jej je strepetal na koncu kakor od tuge in bolečine, in ko je končala, je nastala v sobi tišina. Samo v lipi na dvorišču se je razlegalo slavčkovo petje ter napolnjevalo skozi odprto okno vso sobo. Oči vseh navzočih so se obrnile v Juranda, ki je sedel s pobešeno glavo ter ni dal od sebe niti najmanjšega znamenja življenja.

"Ali čujete?" ga vpraša končno duhovnik Kaleb.

On pa še višje dvigne glavo, vzdigne kvišku levo roko ter pokaže s prstom v nebo.

Mesečna svetloba mu je padala naravnost na lice, na bele lase in na izkopane oči in z obraza se mu je bralo toliko mučeništva in ob enem tolikoneizmerne udanosti v voljo božjo, da se je vsem zdelo, da vidijo zgolj njegovo dušo, rešeno telesnih verig, ki se je že povsem ločila od pozemeljskega življenja, od katerega ničesar več ne pričakuje in ničesar ne zahteva.

Nastala je znovič tišina in znovič se je začulo slavčkovo petje, ki se je razlegalo po dvorišču in po sobi.

Jagjenke pa se je polastila nakrat neizmerna žalost in neka detinska ljubezen do tega nserečnega starca. Ker ni mogla premagati svojih občutkov, priskoči k njemu, ga prime za roko ter jo jame omivati s solzami.

"Tudi jaz sem sirota!" zakliče iz dna svojega užaljenega srca. "Jaz nisem mladenič, marveč sem Jagjenka iz Zgorelic. Matija me je vzel s seboj, hote me ubraniti zlobnih ljudi, toda sedaj ostanem pri vas, dokler se on ne povrne."

Jurand se temu ni začudil, kakor bi bil že vedel, da je ona deklica, marveč jo je dvignil in si jo pritisnil na prsi; Jagjenka je neprestano poljubljala njegovo roko ter nadaljevala s pretrganim glasom:

"Ostanem pri vas . . . dokler se Danuška ne vrne . . . Potem pojdem v Zgorelice . . . Bog čuva sirote . . . Nemci so mi ubili očeta, toda vaša ljubljena hčerka živi in se vrne k vam. Daj to, milostljivi Bog! Daj to Mati najsvetejša!"

Duhovnik Kaleb nakrat poklekne ter spregovori resno:

"Kyrie elejson!"

"Kriste elejson!" odvrneta ob enem Čeh in Tolim.

Vsi pokleknejo, ker so razumeli, da so to litanije, katere se ne molijo le ob smrtni uri, marveč tudi za rešitev sorodnih in dragih oseb iz smrtne nevarnosti. Pokleknila je tudi Jagjenka, a tudi Jurand se zgrudi poleg nje na kolena ter globoko pobesi glavo.

In vsi so jeli moliti:

"Kyrie elejson! Kriste elejson! Oče nebeški, usmili se nas! Sin, odrešenik sveta, večni Bog, usmili se nas!"

In človeški glasovi ter proseči klici: "Usmili se nas . . ." so se pomešali s slavčkovim petjem.

A udomačena volkulja je nakrat vstala s svojega ležišča, se približala k odprtemu oknu in, pospevši se na zadnje noge, jela potihoma žalostno tuliti.

Dasi je Čeh Glavač oboževal Jagjenko dasi ga je njegovo srce vleklo čimdalje bolj do lepe gospodičine Setjehovne, vendar je mlada in hrabra njegova duša najpoprej koprnela po boju. Na Matijčevo povelje se je kajpada vrnil v Spihov, ker je bil v njegovi službi in ker mu je bila jako prijetna misel, da bo stražnik obeh gospodičen; ko pa mu je Jagjenka rekla, kar je bilo tudi res, da jima v Spihovu ne grozi nobena nevarnost in da njegova dolžnost je: biti pri Zbišku, je kaj rad pritrdil njenim besedam. Matija ni bil njegov neposredni poveljnik, vsled česar mu je bilo lahko opravičiti se pred njim radi tega, da ni ostal v Spihovem, marveč da se je ravnal po povelju svoje zapovednice, ki mu je naročila odriniti k Zbišku.

Jagjenka pa je to storila v mislih, da tako gibčen in močan mladenič lahko priskoči na pomoč Zbišku ter ga reši iz marsikatere nezgode. To je on tudi dokazal na onem knežjem lovu, na katerem bi bil Zbišek v boju z divjim zubrom skoro prišel ob življenje. Tem lože mu je mogel pomagati v vojni, zlasti taki, kakoršna je razgrajala na žmudski meji. Glavač se je torej toliko žuril na bojno polje, da jej je takoj, ko sta se vrnila od Juranda, objel noge in dejal:

"Jaz se hočem takoj pokoriti volji vaše milosti ter vas še prosim pred odhodom za dobro besedo."

"Kaj govoriš?" vpraša Jagjenka. "Ali hošeč že danes oditi"?

"Ne, marveč jutri zarano, da si konji po noči nekoliko počijejo. Do Žmudske je daleč."

"Le urno hodi, saj Matijca še lahko doideš."

"To ne bo tako lahko. Stari gospod ne pozna nikakega truda ter je nekoliko dnij pred menoj odšel na pot. Vrhu tega potuje on čez Prusijo, da si s tem prikrajša pot, med tem ko moram jaz potovati čez pusto krajino. Gospod ima pismo od Lichtensteina, katero mu zagotavlja prosto pot, med tem ko morem jaz kazati samo to-le in si s tem delati tir."

Po teh besedah položi roko na držaj svojega meča, ki mu je visel ob oboku. Jagjenka, videč to, je zaklicala:

"Le oprezen bodi! Ker že greš, je treba, da tudi dospeš tjekaj in da ne obtičiš v kaki križarski ječi. Pa tudi v puščavi pazi dobro, kajti ondi se klatijo sedaj razni škratelji, katerim se je uklanjal ondotni narod, dokler se ni poprijel krščanske vere. Spominjam se, kaj sta pripovedovala o tem Matija in Zbišek v Zgorelicah."

"Spominjam se, toda ne bojim se ničesar, ker so to reveži, ne pa kumiri, ki nimajo nikake moči. Vedel si bom pomagati tudi nasproti njim kakor nasproti Nemcem, da se le vojna do dobrega vname."

"Kaj, ali se morda še ni vnela? Povej, kaj si slišal o njej med Nemci?"

Glavač je naježil obrvi, pomislil nekoliko, končno pa je dejal:

"Vnela se je in se ni vnela. Mi smo marljivo povpraševali po vsem, zlasti Matija, ki je zvit ter zna prekaniti vsakega Nemca. Dela se, kakor bi povpraševal po nečem drugem, kar hoče izvedeti; z nobeno besedo se ne izda, ali izvleče iz človeka vsako novico kakor ribo na trnku iz vode. Ako me hočete potrpežljivo poslušati, pa vam povem vse. Knez Vitold, v nameri iti nad Tatarje in hote imeti od nemške strani mir, je odstopil pred nekoliko leti Nemcem Žmudsko. Nastalo je med njimi prijateljstvo in sloga. Dovolil jim je staviti gradove, da, še celo sam jim je pomagal. Shajala sta se z velikim mojstrom v nekem ostrogu, kjer so dobro jedli in pili ter si zatrjevali vzajemno ljubezen. Niti lov v ondotnih gozdih ni bil zabranjen Križarjem, in ko so se uprli revni Žmudci križarskemu gospodarstvu, je pomagal knez Vitold Nemcem ter jim poslal na pomoč svoje vojake, kar so mu zamerili po vsej Litvi, češ, da ugonablja lastno kri. Vse to nam je pripovedoval mestni podpoveljnik v Sčitnem ter hvalil križarsko vlado na Žmudskem, rekoč, da so poslali Križarji tjekaj svoje duhovnike, ki bi jih imeli krstiti, in da so jim Križarji ob času glada doposlali živeža. Mogoče je tudi, da so ga jim poslali, kajti veliki mojster, ki se bolj boji Boga od drugih, jim je to zapovedal, zato pa so jim odnašali otroke v Prusijo, žene pa so onečaščali v navzočnosti njih mož in bratov, in kdor se je temu upiral, so ga obesili — no, in radi tega je nastala sedaj vojna."

"Pa knez Vitold?"

"Knez je tem žmudskim krivicam dolgo zapiral oči ter ljubil Križarje. Ni še temu davno, kar je kneginja, njegova žena, odšla v Prusijo, v mesto Marburg v posete, in ondi so jo sprejeli kakor samo poljsko kraljico. Ne, temu še ni dolgo. Ondi so jo obsuli z darovi; koliko pa je bilo bojnih iger, gostij in drugih gledaliških predstav, tega nihče ne bi seštel. Ljudje so si mislili, da bo ta ljubezen med njimi in Križarji trajala na veke, kar se je v njem iznenadoma spremenilo srce."

"Iz tega razvidim, da je res, kar sta mi večkrat pripovedovala pokojni oče in Matija, da se v njem pogostoma spremeni srce.

"Proti krepostnim ljudem nikdar ne, toda proti Križarjem pogostoma, a to pa radi tega, ker tudi oni nikdar ne ostanejo mož-beseda. Oni so zahtevali od njega, naj jim izroči ubežnike, toda on jim je dejal, da jim je pripravljen izročiti kmete, ali nikakor ne svobodnih ljudij, češ, da svobodni ljudje morejo živeti povsod, kjer se jim poljubi. Na to so se oni jeli pričkati, pošiljati pisma s pritožbami ter si groziti nasprotno. Ko so Žmudci to slišali, so se nemudoma lotili Nemcev. Posadke so jim pobili, gradove razdrli, ter sedaj vdro semtertje celo v Prusijo, ker jim knez Vitold tega ne zabranjuje, marveč se nemškim komturjem smeji ter Žmudcem skrivaj pošilja pomoč."

"Razumem," odvrne Jagjenka. "Vendar ako jim le tajno pomaga, to še ni vojna."

"Vojna je že z Žmudci ter ob enem tudi s samim Vitoldom. Nemci vro skupaj od vseh stranij, da branijo obmejne gradove, in radi bi z veliko silo udarili na Žmudsko, toda sedaj ne morejo storiti nič drugega, nego čakati, kajti ondi je močvirnat kraj, v katerem se nemški vitezi ne morejo bojevati. Kjer Žmud prodere, ondi obtiči Nemec, radi tega pa je zima prijateljica Nemcu. Brž ko nastane mraz, odrine tjekaj vsa nemška moč, knez Vitold pa pojde Žmudcem na pomoč, to pa z dovoljenjem poljskega kralja, kajti ta je najvišji vladar nad velikim knezom in nad vso Litvo."

"Torej nastane morda vojna celo s kraljem?"

"Ljudje pravijo to, in sicer tako med Nemci, kakor pri nas Križarji že sedaj iščejo pomoči na vseh dvorih in čapke jim gore na lobanjah, kakor navadno na zločincih, kajti s kraljevo močjo se ni šaliti, in vsi poljski vitezi kar mahoma jamejo pljuvati na roke, kadar jim kdo omeni Križarje."

Jagjenka na to vzdihne ter reče:

"Mladeniču se godi na svetu vedno bolje, nego deklici. Na primer ti pojdeš na vojno, takisto kakor Zbišek in Matija, mi pa ostanemo v Spihovem."

"Kako naj bi bilo drugače, gospodična? Vi ostanete tukaj in boste popolnoma varni. Jurandovo ime je Nemcem še sedaj strašno, kar sem sam videl v Sčitnem. Takoj jih je prevzel strah in trepet, ko so izvedeli, da se nahaja ondi."

"To vemo, da semkaj ne pridejo, ker jim to brani močvirje in stari Tolim, samo da nam bo tu težavno sedeti brez novic."

"Ako se kaj pripeti, hočem vam to takoj sporočiti. Jaz vem, da sta se še pred nami napotila tjekaj dva mladeniča, katerima Tolim ni mogel tega zabrniti, ker sta to plemiča iz Lekavice. Sedaj pojdeta zopet z menoj, in ako bo treba, pošljem vam kakega z novicami."

"Bog ti povrni! Vedela sem, da si jako pameten v vsakem slučaju, za to pa ti tudi hočem biti za to ljubav hvaležna do smrti."

Na to poklekne Čeh na jedno koleno in reče:

(Dalje prihodnjič.)

VREDNOST USPEHOV.

Ako čitate da si kdo prisvaja uspeh se vedno vprašate: Ali kateri uspehi dokažejo to prisvajanje. Kajti samo uspehi dajo dokaz. Trinerjevo Amerikansko grenko vino je najboljše zdravilo za želodčne bolezni. To si mi prisvajamo. In tu so naši uspehi: "Weston, Nebr., 24. augusta 1919. Trinerjevo zdravilno grenko vino je najboljše zdravilo za želodčne bolezni. Učinkuje čudovito. Fr. Pacula." Trinerjeva Angelica grenka Tonika je nedosegljiva v tem da povrne gibčnost in moč. Čitajte naslednje: "Ballston, Spa, N. Y., 19. avgusta 1919. Trinerjev Angelika je izvrstno zdravilo. Povspešuje prebavo, da zdravo spanje in oživlja kri. Moja žena je trpela prehlajenje 7 let, a sedaj ji je pomagalo to zdravilo. Mich. Miller." Vsak lekarnar ima v zalogi ta zdravila. Pomenjajo tudi najboljša pomoč zoper influenco. Joseph Triner Comp. 1333—43 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Severova zdravila vzdržujejo zdravje v družinah.

Nered ledic

se ne sme nikdar prezreti, kajti taka zanemarjenost lahko konča slučajno z dolgotrajnimi boleznimi in sitnostjo, ki se zelo teško zdrave. Vsled tega ne odlašajte. Bodite sigurni, da jih popravite takoj v začetku nereda. Vzemite

Severa's
Kidney and Liver Remedy

(Severovo Zdravilo za obisti in jetra) za zdravljenje takih bolezni kot vnetje ledic ali mehurja, zastajanje vode ali goste urine, trpljenje pri urinaciji ali v slučaju kislega želodca, oteklih nog in bolečin v križu, ki izhajajo iz bolnih ledic. Na prodaj v vseh lekarnah. Cena 75c in 35c davka, ali $1.25 in 5c davka.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

Dr. J. V. Zupnik
ZOBOZDRAVNIK
6127 St. Clair Avenue
nad Grdinovo prodajalno.
Najbolše mogoče zobozdravniško delo za zmerne cene.
Kot plačilo se vzame tudi "Liberty BONDE.

Nekoliko dolarjev
v predplačilo,

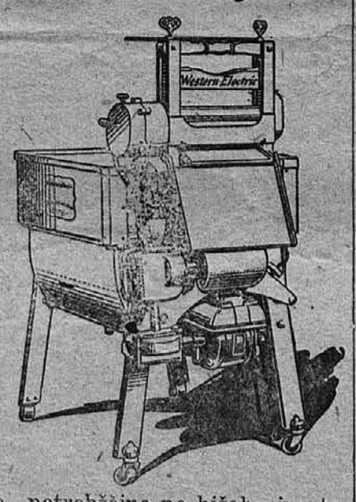

pa vam prinese v hišo to izvrstno stvar. S tem si prihranite delo in čas. To ni nikako razkošje terega prihranite v delu, lahko porabite, da si nabavite ta ampak je potreba. Denar kastroj. Mi damo na lahka in majhna odplačila.

Delamo tudi vse električne potrebščine po hišah in tovarnah.

Napeljemo vam električne žice v hiši proti takojšnjemu plačilu.

Fidelity Auto & Electric Co.
2110 W. 22nd Str. Phine Canal 5190

National Drug Store
Slovenska Lek
vogal St Clair in

Naša lekarna je tekom svojega obstanka postala znana kot najboljši kraj, kjer se dobe zanesljiva, sveža in dobra zdravila. Z vso skrbjo tudi izdelujemo zdravila po zdravniških predpisih.

Kadar dobiš od zdravnika pred pis za zdravila, pridi vselej k nam in boš zadovoljen.

Naša zdravila so vedno sveža.

VASA OBLEKA

bo zgledala kot nova ako jo prinesete nam čistiti, barvati ali popraviti. Mi tudi Vašo staro obleko prenaredimo po novi modi.

Frank's Dry Cleaning Co

Telefon: Central in Rosedale 5694.
Delavnica in urad
1361 EAST 55th ST.
naproti Lake Shore Banke.
COLLINWOOD — PODRUŽNICA
15513 WATERLOO RD.

Safe and—Insane—Be Safe

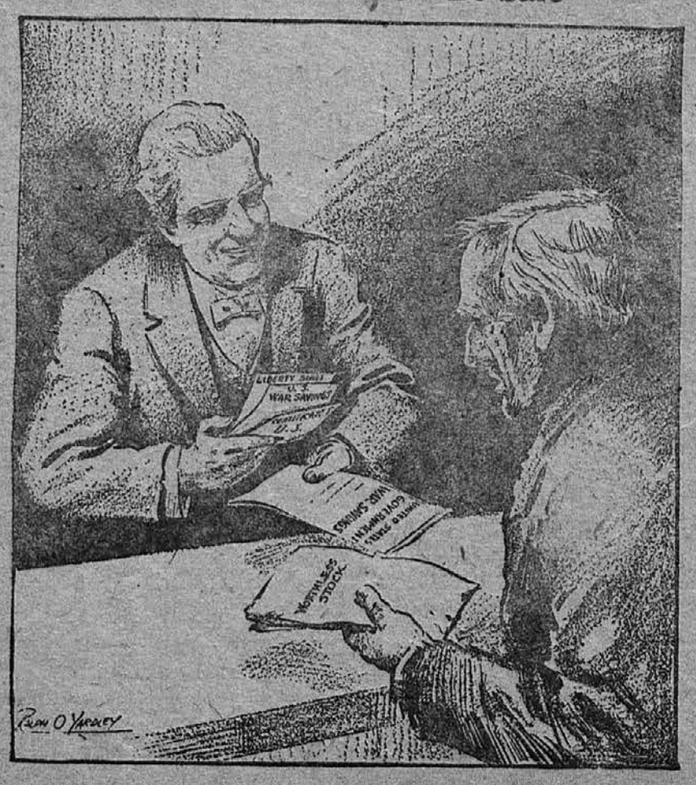

KIŠTE V STARI KRAJ.

Rojakom in rojakinjam naznanjam, da bodem sedaj prodajal vse po znižani ceni. Posebno opozarjam na mojo veliko zalogo kave, ki jo prodajam funt od 30. centov naprej. Tudi čevlje in blago za obleke že imam. Pridite si ogledati. — Rojakom izven Chicage naznanjam, da napolnim zaboj, ter plačam vožnino, vse za 100 dolarjev. Pišite za pojasnila.

JOHN GOTTLIEB.
1821 W. 22rd St. Chicago, Ill.
Tel.: Canal 3073.
Adv.

Delavci Podpirajte delavsko Podetje!

NAŠ UPRAVITELJ (MANAGER) MR. JOHN PETROVCIC POŠILJA DENAR V STARO DOMOVINO NAJCENEJE IN NAJHITREJE TER ZANESLJIVO KER IMA OMENJENI OSEMLETNO PRAKSO V BANČNIH POSLIH.

Naše cene so naslednje:

100 Kron 2.00
1000 Kron 18.00

AKO BI CENE MED TEM ČASOM PADLE, PADLE BODO SEVEDA TUDI NAŠE CENE.

POSREDUJEMO TUDI ZA PAROBRODNE LISTKE, KDOR ŽELI POTOVATI V STARO DOMOVINO, NAJ SE OBRNE NA NAS.

Slovenski delavci! Naše podjetje je zadružno delavsko podjetje. Sami delavci smo ga vstanovili za se, slovensko delavstvo. VSAKI POŠTEN DELAVEC SE NAM LAHKO PRIDRUŽI KOT SOLASTNIK IN DELNIČAR.

EDINOST Publishing Company
1847 W. 22nd St. Chicago, Ill.

THIRD RED CROSS ROLL CALL

November 2 to 11, 1919

Time to Re-Join

Telefon: Canal 6319.

MATH KREMESEC
mesar

Priporoča Slovencem in Hrvatom mojo dobro in okusno mesnico.

Vsaki dan sveže meso, kakor tudi

— prave kranjske klobase —

doma delane vedno na razpolago.

1912 W. 22nd St., Chicago, Ill.